

EKONOMIKA AGRÁRNÍHO SEKTORU

P8
2006-11-21

Hospodářský výsledek:

✓ Sleduje se na úrovni:

- Komodit – odvětví.
- Zemědělského podniku.
- Agrární sektoru.

✓ Hospodářský výsledek na úrovni zemědělského podniku:

- **Účetní vyjadřování hospodářského výsledku** – vychází z metodiky hospodářský výsledek = výnosy – náklady.
 - Výnosy > náklady => zisk.
 - Výnosy < náklady => ztráta.

Členění hospodářského výsledku:

- *Provozní* – významné kategorie:
 - Obchodní marže = tržby za zboží – náklady na zboží.
 - Účetní přidaná hodnota = účetní výkony – výkonová spotřeba.
 - Účetní výkony – tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb (fakturace TC), změna stavu zásob vnitropodnikové vlastní výroby (NC), aktivace investic ve vlastní režii (NC).
 - Výkonová spotřeba – spotřeba materiálu (TC, NC) a energie (TC), přímé služby (TC, NC)
 - TC – tržní ceny, NC – nákladové ceny.
 - EBIT – neumíme ho spočítat, ale používáme místo něj provozní hospodářský výsledek.
- *Finanční*
- *Mimořádný*

Nerozlišuje se hospodářský výsledek ze zemědělských aktivit a ostatní.

• Standardní výstup podle metodiky EU:

- Platí v zemích EU.
- Je jednotná pro všechny země – důvodem je rozdílnost účetních systémů.
- Zjišťuje se příjem zemědělského podniku – výsledek pouze zemědělských aktivit.
- Metodika:

Celková produkce (v tržních cenách)					
Výrobní spotřeba					Saldo produkčních daní a dotací
	Hrubá přidaná hodnota				
	Odpis	Čistá přidaná hodnota			
		Osobní náklady	Pacht	Úroky placené	Saldo investičních daní a dotací
					Příjem ze zemědělské činnosti

Výrobní spotřeba – spotřeba externích i interních nákladů.

Provozní dotace – veškeré finanční prostředky, které dostane zemědělský podnik do provozu (nákup krmiv), ne finanční charakter (nákup krav atd.).

Odpis – náklad na hmotný kapitál.

Čistá přidaná hodnota = hrubá přidaná hodnota – odpisy.

Náklady na výrobní faktory – náklady na půdu, práci a kapitál:

- Osobní náklady – náklad na pracovní sílu.
- Pacht – náklad na půdu.
- Úroky placené – náklad na finanční kapitál.

○ Problémy aplikace metodiky v ČR:

- Vyjadřování celkové produkce.
- Započtení osobních nákladů.
- Problém započítávání dotací – provozních, investičních.

- **Příspěvek na úhradu – krycí příspěvek, hrubá marže:**
 - Slouží k uhrazování fixních nákladů.
 - Možnosti vyjadřování ve dvou variantách:
 - Příspěvek na úhradu = hrubý produkt – variabilní náklady (gross margin).
V Evropě.
 - Příspěvek na úhradu = tržby – variabilní náklady.
V USA.
 - Modifikace EU – standardní příspěvek na úhradu = peněžní hodnota hrubé produkce – specifické náklady.
 - Standardní příspěvek na úhradu – průměr 3 let (ne u zkoušky):
 - Hodnota hrubé produkce z hlediska:*
 - Tržní hodnoty – suma všech hlavních a vedlejších výrobků v TC po odečtení ztrát a přičtení dotací vázaných na produkci
 - Spotřeby – tržby za výrobky + změna stavu zásob výrobků + spotřeba domácnosti hospodáře + spotřeba meziprojektu.
 - Specifické náklady:*
 - Rostlinná výroby – osiva a sadba + ochranné prostředky proti škůdcům + spotřeba vody + náklady na topení, sušení, balení a třídění, pojištění.
 - Živočišná výroba – náklady na obnovu stáda, krmiva, veterinární služby, čištění, balení, pojištění
 - Využití standardního příspěvku na úhradu (u zkoušky):*
 - Jako kategorie hospodářského výsledku.
 - K definování velikosti podniku – evropská velikostní jednotka ESU.
 - K ekonomickému definování typu hospodaření – 17 hlavních typů a 50 dílčích typů.
 - Posouzení efektivnosti zemědělského podniku.